

<p>Військовий інститут танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	Перший (бакалаврський)
<p>Спеціальність</p>	Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальність: 254 «Забезпечення військ (сил)», спеціалізація: Радіаційний, хімічний, біологічний захист та екологічна безпека військ
<p>Статус дисципліни</p>	Загальна. Обов'язкова, реалізується в блоці переліку навчальних дисциплін циклу гуманітарної підготовки
<p>Мова викладання</p>	Українська
<p>Обсяг дисципліни</p>	2 кредити ECTS 60 годин, з них під керівництвом викладача аудиторних – 40 годин; самостійної роботи – 20 годин. <i>Для денної форми навчання:</i> лекцій – 6 годин, групових занять – 28 годин, на самостійну роботу – 20 годин, 6 год. – контрольні заходи.
<p>Курс/півріччя</p>	Перший бакалаврський; I і II семестри.
<p>Лінк на дисципліну</p>	https://web.kpi.kharkov.ua/lingvo/uk/grnd-dlya-vitv-254/
<p>Оригінальність дисципліни</p>	До майбутніх офіцерів висуваються високі вимоги, які полягають не лише в досконалих знаннях свого фаху, але й у високому рівні володіння українською мовою, вільному користуванні нею в усіх сферах, зокрема військовій (професійній) та офіційно-діловій. Уміння спілкуватись мовою професії сприяє швидкому засвоєнню спеціальних дисциплін, підвищує ефективність праці, допомагає орієнтуватися у професійній діяльності та ділових контактах.
<p>Ключові слова</p>	Українська мова, літературна мова, мовна норма, функціональні стилі, науковий стиль, мовна компетенція, мовленнєва компетенція, ділове мовлення, діловий етикет, лексика, лінгвістика, мовознавство, термінознавство, перекладознавство.

Викладач	<p>ДЯЧЕНКО Олена Валеріївна, Викладач кафедри української мови. Сторінки та реєстраційні номера: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1749-5305; Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=kZDb-WwAAAAJ. Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни: більш ніж 50 праць. Підвищення кваліфікації: Закінчила курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних (педагогічних) працівників ВВНЗ та ВНП ЗВО в Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова (30.01.2020 – 30.04.2020). Свідоцтво № 340 від 30.04.2020. (Наказ № 8102 від 03.02.2020). (Наказ НТУ «ХПІ» № 172 с від 30.01.2020). Контактні дані: тел. 704-16-22, e-mail: olena.diachenko@khpi.edu.ua Кафедра української мови, м. Харків, вул. Весніна, 5а, ауд.214, 215, 216.</p>
Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/ актуальню?	Майбутній офіцер повинен добре знати українську мову й використовувати її під час виконання службових обов'язків. Глибокі знання професійної мови допоможуть краще оволодіти фахом, підвищити ефективність праці, адже мова визначає культуру й компетентність фахівця. Навчальна дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» покликана сформувати мовну особистість, обізнану з культурою усного й писемного мовлення, яка вміє в повному обсязі використовувати набуті знання, вміння й навички для оптимальної мовної поведінки у професійній сфері, оволодіти теоретичними знаннями, уміннями й навичками володіння мовою в усіх сферах діяльності.
Які знання я отримаю?	Унаслідок вивчення навчальної дисципліни курсант повинен знати: правила складання наукових і ділових документів; загальні положення ділової української мови; основні вимоги до написання ділових паперів у військовому й цивільному діловому мовленні; основні вимоги до усного й писемного ділового мовлення; основні етапи роботи під час підготовки тексту до виступу; основні поняття й категорії термінознавства та перекладознавства; українську фахову термінологію; види й правила перекладання; лексичні, граматичні й стилістичні норми сучасної української мови.
Які вміння я розвину?	Унаслідок вивчення навчальної дисципліни курсант повинен вміти: укладати наукові праці й ділові папери, зокрема редактувати документи; готувати реферати, наукові повідомлення, доповіді і самостійно добирати літературу з потрібних тем; користуватися різними типами лексикографічних джерел і спеціальною термінологією свого фаху, основними принципами мовного етикету; здійснювати усне й писемне наукове та ділове спілкування.

Що мене очікує?	Використання державної мови на відповідних посадах, особливо під час виконання службових обов'язків, оскільки рівень володіння мовою – це важливий аспект професійної діяльності військовослужбовця; правильне мовлення фахівця підвищує ефективність роботи; допомагає краще орієнтуватися у службових ситуаціях; точно віддавати, розуміти й виконувати накази; сприяє підвищенню авторитету в колективі тощо. Мовна освіта допомагає опанувати лексику певного фаху державною мовою, закріплює навички наукової й ділової комунікації, сприяє поглибленню знань норм сучасної української літературної мови, загалом формує мовну, мовленнєву й комунікативну компетенцію офіцерів.
Якого результату я досягну?	Здатність вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, відповідати, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.
Де я зможу застосувати отримані знання та вміння?	Майбутні офіцери зможуть застосувати набуті знання, отримані професійно зорієнтовані уміння й навички вільного володіння українською літературною мовою у військовій галузі (фаховій сфері) та цивільному житті.
Зміст навчальної дисципліни	<p>МОДУЛЬ І. КУЛЬТУРА СПЛКУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ</p> <p>Тема 1. СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА Й МОВНА КУЛЬТУРА</p> <p>Лекцій – 2 год.</p> <p>Тема 2. КУЛЬТУРА УСНОГО СПЛКУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ</p> <p>Групових занять – 2 год.</p> <p>Самостійної роботи – 2 год.</p> <p>Тема 3. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ</p> <p>Групових занять – 4 год.</p> <p>Самостійної роботи – 2 год.</p> <p>Тема 4. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ</p> <p>Лекцій – 2 год.</p> <p>Групових занять – 2 год.</p> <p>Самостійної роботи – 2 год.</p> <p>Тема 5. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ (УСТАНОВІ)</p> <p>Групових занять – 6 год.</p> <p>Самостійної роботи – 4 год.</p> <p>Контрольна робота за перший модуль (2 години).</p>

	<p>МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА. НАУКОВА ЛІТЕРАТУРА</p> <p>Тема 6. ПЕРЕКЛАД ТА РЕДАГУВАННЯ ТЕКСТИВ</p> <p>Лекцій – 2 год. Групових занять – 6 год. Самостійної роботи – 6 год.</p> <p>Тема 7. НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК ФАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>Групових занять – 8 год. Самостійної роботи – 4 год.</p> <p>Контрольна робота за другий модуль (2 години). Залік – 2 год.</p>

Інформаційні джерела	Методичне забезпечення Базова література
	<p>1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійних робіт з дисципліни «Українська мова» для студентів усіх спеціальностей «Долаймо суржик!» / уклад. Дяченко О.В., Гомон А.М.– Харків: НТУ «ХПІ», видавництво «Форт», 2019. – 56 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41934</p> <p>2. Заверющенко М.П. Офіційно-діловий стиль: правила укладання документів різних видів: навч. посібник щодо самостійної роботи / М. П. Заверющенко, О. М. Кримець, С. М. Чернявська, О. В. Шокуров.– Харків: НТУ «ХПІ», 2019.– 140 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41937</p> <p>3. Методичні вказівки для студентів і викладачів з дисциплін «Українська мова» «Метод проектного навчання у контенті комунікативно-інтенційної моделі як нової еволюційної освіти» / уклад. Полянська І.В., Чернявська С.М., Шевченко В.Ф.– Харків: НТУ «ХПІ», 2019. – 27 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/42340</p> <p>4. Гомон А.М. Оброблення наукової інформації: навчально-методичний посібник з дисципліни «Українська мова» для студентів I курсу всіх спеціальностей / А.М. Гомон А.М., Кримець О.М.– Харків: НТУ «ХПІ», 2019.– 112 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/46756</p> <p>5. Методичні вказівки до практичних занять та самостійних робіт з дисципліни «Українська мова» для студентів усіх спеціальностей «Основні труднощі з ортографії та пунктуації сучасної української мови» / уклад. Гомон А.М., Дяченко О.В.– Харків: НТУ «ХПІ», 2019. – 36 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/43413</p> <p>6. Методичні вказівки до практичних занять та самостійних робіт з дисципліни «Українська мова» для студентів і курсантів 1-го курсу технічних спеціальностей «Культура усного професійно-ділового спілкування» / уклад. Снігуріва І.І., Писарська Н.В., Бєлова К.В., Дяченко О.В.– Харків: НТУ «ХПІ», 2020.– 45 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47281</p> <p>7. Методичні вказівки до практичних занять та самостійних робіт з навчальної дисципліни «Українська мова для курсантів та студентів 1-го курсу «Наукова комунікація як складник фахової діяльності» / уклад. Бєлова К.В., Писарська Н.В., Снігуріва І.І., Дяченко О.В.– Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – 30 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47443</p>

8. Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова» для студентів 1-го курсу нефілологічних спеціальностей та курсантів ВІТВ «Правила укладання ділових паперів» / уклад. Снігуро娃 І.І., Писарська Н.В., Белова К.В., Дяченко О.В. – Харків: НТУ «ХПІ», 2020.– 33 с.
<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47280>
9. Белова К.В. Українська мова за професійним спрямуванням для військовослужбовців: навчальний посібник / К. В. Белова, І. І. Снігуро娃, О. В. Дяченко, Н. В. Писарська .– Харків : НТУ «ХПІ», 2021. – 161 с. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53145>
10. Українська мова професійного спрямування: метод. вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Українська мова" (професійного спрямування) : для студентів 1-го курсу Навч.-наук. ін-ту механіч. інженерії та транспорту / уклад.: К. В. Белова, В. В. Субботіна, Н. В. Писарська ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Форт, 2022. – 45 с. [Електронний ресурс]
<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57033>
11. Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу "Українська мова": для студентів комп'ютерних спеціальностей / уклад.: С. М. Чернявська, О.М. Кримець, М.П. Заверощенко, М.Ю. Лухіна, Г.І. Сабадир. – Харків, 2022. – 40 с. [Електронний ресурс]
<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57551>
12. Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу "Українська мова": для студентів електроенергетичних спеціальностей / уклад.: С. М. Чернявська, О.М. Кримець, М.Ю. Лухіна, М.П. Заверощенко, Г.І. Сабадир. – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 44 с. [Електронний ресурс]
<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/57550>
13. Методичні вказівки з курсу «Українська мова (професійного спрямування)» для студентів спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» / Укл.: С. М. Чернявська, О. М. Кримець, О. Є. Немерцова, О. В. Дяченко, Близнюк О. М., Масалітіна Н. Ю. – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 38 с. [Електронний ресурс]
<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/60446>
14. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова (професійного спрямування)» для студентів комп'ютерних спеціальностей / Укл. : В. А. Сухоруков, О. В. Шокуров, О. В. Дяченко – Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – 50 с. [Електронний ресурс]
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64492>
15. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова» для студентів хімічних спеціальностей. Ч. I / Уклад.: Л. Я. Терещенко, С. М. Чернявська, С. А. Лещенко. – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. – 23 с. [Електронний ресурс]
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64496>
16. Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу «Українська мова» для студентів економічних спеціальностей / уклад. О.М. Кримець, М.Ю. Лухіна, А.М. Гомон. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – 40 с. [Електронний ресурс]
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64486>
17. Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова» (професійного спрямування) для студентів 1-го курсу спеціальності 132 «Матеріалознавство» / Уклад.: В. В. Субботіна, Н. В. Писарська. – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. – 44 с. [Електронний ресурс]
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64519>
18. Методична розробка до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова» для студентів спеціальності «Фінанси і кредит» /

Уклад.: Л. Я. Терещенко, А.М. Гомон. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – 24 с.
[Електронний ресурс]
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/69077>

19. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова» для студентів хімічних спеціальностей. Частина II / Уклад. : Л. Я. Терещенко, С. М. Чернявська, В. А. Сухоруков. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – 22 с. [Електронний ресурс]
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/81412>

Допоміжна література

20. Панькевич О.О. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для дистанційного навчання/ Олена Олександровна Панькевич.- Одеса: ФОП Побута М.І., 2021.- 76 с.
https://www.pedagogic-master.com.ua/2022/Pankevich_1.pdf

21. Філіпчук М. В., Попович Н. М., Онуфрійчук Г. І. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібник / М. В. Філіпчук, Н. М. Попович, Г. І. Онуфрійчук.- Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021.- 168 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1053>

22. Голоюх Л.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Для студентів навчально-наукового фізико-технологічного інституту : навч. посібник. - Луцьк, 2022. - 192 с.
<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21232/1/posibnyk.pdf>

23. В. Ю. Підгурська, І. В. Голубовська. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник / В. Ю. Підгурська, І. В. Голубовська. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. - 192 с.
<http://eprints.zu.edu.ua/33841/1/Pidgurska.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТИ:

1. <http://repository.kpi.kharkov.ua>
2. <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com>
3. <http://chak-chy-pravylno-my-hovorymo.wikidot.com>
4. <http://kultura-movy.wikidot.com>
5. <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com>
6. <http://www.mova.info>
7. <http://pravopys.net>

«Правила гри»

Механізм реалізації кінцевої мети, досягнення необхідного рівня знань та сформованості вмінь ґрунтуються на використанні індивідуального підходу до навчання кожного окремого слухача, мотивованого спонукання слухачів до спроби самостійного розв'язання проблемних питань, які пропонуються викладачем.

Основними видами занять із дисципліни є лекції, групові заняття та самостійна робота.

Лекція (лекція-бесіда) – це основний вид навчальних занять, призначений для надання тим, хто навчається, нових теоретичних знань. Лекція проводиться методом усного викладання нового теоретичного матеріалу в поєднанні з методом демонстрації (показу). Лекція є елементом курсу навчання, який охоплює основний теоретичний матеріал навчальної дисципліни.

Групове заняття – це вид навчального заняття, під час якого науково-педагогічний працівник методом усного викладення матеріалу в поєднанні з методом демонстрації (показу) викладає

новий навчальний матеріал шляхом опитування, у поєднанні із практичними завданнями, контролює засвоєння слухачами цього матеріалу і сприяє його закріпленню.

Самостійна робота слухачів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу. Вона здійснюється з метою відпрацювання та засвоєння визначеного навчального матеріалу; закріплення і поглиблення знань та практичних умінь та навичок; виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни; підготовки до майбутніх занять і контрольних заходів; формування у курсантів культури розумової праці, самостійності та удосконалення мовної та мовленнєвої компетенцій.

Контроль знань є складовою частиною навчального процесу і органічно взаємопов'язаний із засвоєнням навчального матеріалу та формуванням професійної майстерності слухачів. При вивчені дисципліни передбачається три види контролю: поточний, семестровий та підсумковий.

Складником процесу навчання є система контролю та звітності студентів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає в забезпеченні наукового рівня придбаних студентами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок. Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до студентів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Під час вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» застосовуються вхідний, поточний, самоконтроль, модульний, підсумковий контроль знань. Усі ці види контролю тісно взаємопов'язані та організовано таким чином, щоб стимулювати ефективність самостійної роботи та забезпечити об'єктивність оцінення рівня знань курсантів. При цьому враховуються види занять, передбачених навчальним планом: лекції, групові заняття, самостійна робота. Перевірка та оцінення знань курсантів з дисципліни може проводитися декількома методами.

Поточний контроль успішності здійснюється на кожному занятті шляхом проведення усного та письмового опитування, перевірки виконання практичних завдань. Він призначений для перевірки якості засвоєння навчального матеріалу, стимулювання навчальної роботи курсантів та вдосконалення методики проведення занять. Після закінчення основних розділів проводяться контрольні заняття.

Модульний контроль – це контроль знань курсантів після вивчення логічно завершеної частини (модуля) програми навчальної дисципліни. Модульний контроль може проводитися у формі контрольної роботи, тестування, виконання контрольних завдань тощо. Модульний контроль є обов'язковим елементом модульно-рейтингового контролю якості засвоєння курсантами навчального матеріалу.

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня якості підготовки курсантів, їх відповідності освітньо-

кваліфікаційним характеристикам. Він здійснюється у формі диференційованого заліку за курс навчання з урахуванням результатів модульних контролів за всі розділи дисципліни (із можливим застосуванням, за рішенням кафедри, контрольних завдань). Підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену в термін, визначений графіком – календарем навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання відповіді курсанта розроблено таким чином, що на заліку враховується повнота і правильність відповіді, а також здатність курсанта узагальнювати отримані знання, застосовувати вивчені правила в різних ситуаціях, аналізувати й оцінювати факти.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах навчальних занять. Основна мета поточного контролю - забезпечення зворотного зв'язку між викладачами - слухачами у процесі навчання, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, отримана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і способів навчання, а також для самостійної роботи слухачів.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового контролю, чи тестування за допомогою технічних засобів і під час проведення навчальних занять, оцінювання доповідей слухачів на заняттях.

Оцінювання успішності слухачів під час поточного контролю здійснюється за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно").

Семестровий контроль проводиться після закінчення вивчення розділу у вигляді заліку і забезпечує оцінювання якості засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни за розділ. До семестрового контролю допускаються курсанти у разі відсутності незадовільних оцінок за результатами поточного контролю на заняттях.

Для проведення семестрового контролю використовуються тестові завдання. Зміст цих завдань визначається матеріалом навчальних тем, які підлягають перевірці.

Підсумковий контроль проводиться із закінченням вивчення програми навчальної дисципліни у вигляді екзамену і забезпечує оцінювання якості засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни. До підсумкового контролю допускаються слухачі у разі відсутності незадовільних оцінок за результатами поточного контролю на заняттях та семестрового контролю.

Для проведення підсумкового контролю використовуються комбіновані завдання. Зміст цих завдань визначається матеріалом навчальних тем, які підлягають перевірці.

Екзамен проводиться після завершення вивчення програми навчальної дисципліни. Для проведення екзамену використовуються комбіновані завдання відкритої форми з використанням ЕОМ. Зміст цих завдань визначається матеріалом навчальних тем, які підлягають перевірці.

	<p>Критерії оцінювання знань і вмінь курсанта за результатами вивчення навчального матеріалу модуля (навчальної дисципліни) наступні:</p> <p>А - оцінка "відмінно" (90-100 балів) виставляється за високий рівень знань (допускаються деякі неточності) навчального матеріалу модуля, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;</p> <p>В - оцінка "дуже добре" (85-89 балів) виставляється за знання навчального матеріалу модуля вище від середнього рівня, включаючи аргументовані відповіді на поставлені запитання (можлива невелика кількість неточностей), вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;</p> <p>С - оцінку "добре" (75-84 балів) виставляється в цілому за правильне розуміння навчального матеріалу модуля, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) недоліки, за вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;</p> <p>Д - оцінка "задовільно" (65-74 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу модуля, малоаргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних завдань;</p> <p>Е - оцінка "достатньо задовільно" (60-64 балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу модуля, неточні або малоаргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладення, за слабке застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних завдань;</p> <p>F - оцінка "незадовільно" (30-59 балів) з можливістю повторного складання екзамену, виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу модуля, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;</p> <p>FX - оцінка "незадовільно" з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (00-29 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу модуля, суттєві помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.</p>
Додатково	Детальнішу інформацію про навчальну дисципліну «Українська мова за професійним спрямуванням» наведено в робочій програмі навчальної дисципліни.